

SİRKÜLER SAYI: 2022/169

07.09.2022

GERÇEK FAYDALANICI TANIMININ AÇIKLANMASINA DAİR SİRKÜLER YAYINLANMIŞTIR

Bilindiği üzere 13.07.2021 tarih ve 31540 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 529 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile kurumlar vergisi mükellefleri ile diğer bazı kişilere “**Gerçek Faydalanıcı Bilgisi Bildirimi**” verme zorunluluğu getirilmişti (düzenleme ve bildirim verilmesi hakkında bugüne kadar [2021/184](#), [2021/205](#), [2021/236](#) ve [2022/159](#) sayılı sirkülerlerimiz yayınlanmıştır).

Kurumlar vergisi mükellefleri, gerçek faydalanıcı bilgisini **geçici vergi beyannameleri ve yıllık kurumlar vergisi beyannamesi ekinde** bildirmek zorundadırlar.

Kurumlar vergisi mükellefleri dışında kalan **diğer mükellefler ile diğer kişiler** gerçek faydalanıcı bilgisini **her yılın Ağustos ayı sonuna kadar** Gelir İdaresi Başkanlığı’na **bir form ile elektronik ortamda bildirmek zorundadırlar.**

Yukarıda belirtilenlerin **yeni mükellefiyet tesis ettirmesi** veya daha önce bildirime ekledikleri **bilgilerde değişiklik olması** halinde, yeni mükellefiyet tesisini veya bilgi değişikliğini, bunların **gerçekleştiği tarihi takip eden bir ay içerisinde** bildirmeleri gerekecektir.

Söz konusu bildirim verilmesinde en önemli konuların başında “**gerçek faydalanıcının belirlenmesi**” gelmektedir.

529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği üzere **gerçek faydalanıcı mutlaka gerçek kişi olmalıdır.**

Yine aynı Tebliğin 5. maddesinde açıklandığı şekilde gerçek faydalanıcı,

Tüzel Kişilerde;

- a) Tüzel kişiliğin **%25'i aşan** hissesine sahip **gerçek kişi ortakları,**
- b) Tüzel kişiliğin %25'i aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından **şüphelenilmesi ya da bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişileri,**
- c) (a) ve (b) kapsamında gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, **en üst düzey icra yetkisine sahip** gerçek kişi ya da kişileri

ifade eder.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan 145 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde;

- Gerçek faydalanıcının belirlenmesinde **yukarıdaki unsurların bir bütün şeklinde dikkate alınarak tespit yapılması gerektiği,**
- Tüzel kişiliğin **%25'i aşan** hissesine sahip gerçek kişilerin **her halükârda bildirilmesi gerektiği,**
- **Bununla birlikte, yukarıda (b) ve (c) bentleri kapsamında da gerçek faydalanıcının belirlenmesi halinde bu kişi veya kişilerin isimlerinin de gerçek faydalanıcı bildirim formunda bildirilmesi gerektiği**

açıklanmıştır. Ayrıca söz konusu formun ilgili bölümlerinde gerçek faydalanıcı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılacaktır.

Doğrudan ve Dolaylı Kontrol

Bir gerçek kişi, tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkül doğrudan ya da dolaylı bir şekilde nihai olarak kontrolünde bulundurabilir. Bir teşebbüste doğrudan ya da dolaylı olarak %25'ten fazla hissesi olmadığı halde **farklı araçlarla nihai kontrole sahip kişiler** de teşebbüsün %25'i aşan hisse sahipleri ile birlikte gerçek faydalanıcı olarak kabul edilecektir.

Örneğin; yönetim ya da denetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu atama, görevden alma, şirket adına verilen kararlarda sözleşme ya da aile bağları gibi farklı yollarla önemli ölçüde söz sahibi olan kişi veya kişilerin tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü nihai olarak kontrol altında bulundurduğu kabul edilecektir. Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formunun ilgili bölümlerinde buna ilişkin gerekli açıklamalar yapılacaktır.

Örnek 1: A şirketinin %80 hissesine sahip olan bir B şirketinin %40 oranında hissedarı olan Y kişisi, A şirketinde $\%80 \times \%40 = \%32$ oranında dolaylı olarak pay sahipliği olması sebebiyle A şirketinin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

Örnek 2: Şirketin kurucusu Z kişisi şirkette paylarını çocuklarına devretmiş; fakat yönetim kurulu başkanı olarak şirkette görev almaya devam etmektedir. Z kişisi, yönetimde yer alan kişilerin çoğunluğunu atama veya görevden alma konusunda yetkilidir. Bu durumda Z kişisi şirketin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

En Üst Düzey İcra Yetkisine Sahip Kişiler

"En üst düzey icra yetkisi"ne sahip kişiler ifadesi ile; **tüzel kişiliğin ticari faaliyetini temelden etkileyen stratejik kararlar alabilme yetkisine sahip** gerçek kişi veya kişiler ile, günlük veya olağan işleri yürüten, **yönetim kurulu başkanı, genel müdür, mali işler direktörü gibi** üst düzey bir yönetim pozisyonu aracılığıyla icra kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi veya kişiler olarak anlaşılmalıdır.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK

145 Sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

Gerçek Faydalanıcı Tanımının Açıklanması

Tarih:

05/09/2022

Sayı:

VUK-145/2022-8

T.C.

HAZINE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ/145

Konusu: Gerçek Faydalanıcı Tanımının Açıklanması

Tarihi: 05.09.2022

Sayısı: VUK-145/2022-8

1. Giriş

Başkanlığımıza iletilen talepler doğrultusunda, 529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 5 inci maddesi uyarınca gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Gerçek Faydalanıcının Belirlenmesi

529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de belirtildiği üzere gerçek faydalanıcı mutlaka gerçek kişi olmak zorundadır. Gerçek faydalanıcının belirlenmesinde aşağıdaki unsurlar bir bütün olarak dikkate alınarak tespit yapılır. Yine aynı Tebliğde açıklandığı şekilde gerçek faydalanıcı;

- Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları,
- Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi ya da bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişileri,
- (a) ve (b) kapsamında gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişileri

ifade eder.

Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişiler, her halükarda bildirilmelidir. Bununla birlikte anılan Tebliğin (b) ve (c) bentleri kapsamında da gerçek faydalanıcının belirlenmesi halinde bu kişi veya kişilerin isimleri gerçek faydalanıcı bildirim formunda bildirilir. Söz konusu formun ilgili bölümlerinde gerçek faydalanıcı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılır.

3. Doğrudan ve Dolaylı Kontrol

Bir gerçek kişi, tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü doğrudan ya da dolaylı bir şekilde nihai olarak kontrolünde bulundurabilir. Bir teşebbüste doğrudan ya da dolaylı olarak yüzde yirmi beşten fazla hissesi olmadığı halde farklı araçlarla nihai kontrole sahip kişiler de teşebbüsün yüzde yirmi beşi aşan hisse sahipleri ile birlikte gerçek faydalanıcı olarak kabul edilir.

Örneğin; yönetim ya da denetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu atama, görevden alma, şirket adına verilen kararlarda sözleşme ya da aile bağları gibi farklı yollarla önemli ölçüde söz sahibi olan kişi veya kişilerin tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü nihai olarak kontrol altında bulundurduğu

kabul edilir. Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formunun ilgili bölümlerinde buna ilişkin gerekli açıklamalar yapılır.

Örnek 1: A şirketinin %80 hissesine sahip olan bir B şirketinin %40 oranında hissedarı olan Y kişisi, A şirketinde $80 \times 40 = 32$ oranında dolaylı olarak pay sahipliği olması sebebiyle A şirketinin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

Örnek 2: Şirketin kurucusu Z kişisi şirkette paylarını çocuklarına devretmiş; fakat yönetim kurulu başkanı olarak şirkette görev almaya devam etmektedir. Z kişisi, yönetimde yer alan kişilerin çoğunluğunu atama veya görevden alma konusunda yetkilidir. Bu durumda Z kişisi şirketin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

4. En Üst Düzey İcra Yetkisine Sahip Kişiler

"En üst düzey icra yetkisi"ne sahip kişiler ifadesi ile; tüzel kişiliğin ticari faaliyetini temelden etkileyen stratejik kararlar alabilme yetkisine sahip gerçek kişi veya kişiler ile, günlük veya olağan işleri yürüten, yönetim kurulu başkanı, genel müdür, mali işler direktörü gibi üst düzey bir yönetim pozisyonu aracılığıyla icra kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi veya kişiler olarak anlaşılmalıdır.

Duyurulur.

Bekir BAYRAKDAR

Gelir İdaresi Başkanı